

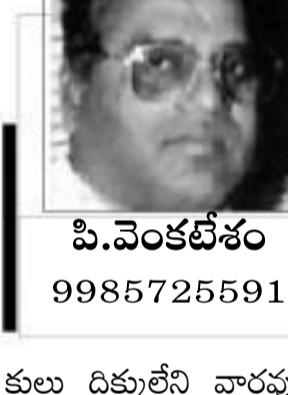

ధీమ్లీలో వెండుర్కు

‘ప్రధాన మంత్రిగాయా! మన పల్లెలకు ఉద్ఘాటించన టకాలను పదశాలకు ఎంపడం వచ్చిన న్యాయమూ?’ అని అడిగినందుకు ధీశ్వరీ పోలీసులు అనేక మంది ఆప్ కార్బూక్ రైలను అరెస్టు చేసి కేసులు పెట్టురన్న సమాచారం వింత అనిపించడు. ప్రశ్నను బొత్తిగా సహించడం ఎరుగని కేంద్ర పాలకులు చీటికి మాటికి పోలీసులను, అందులను ఆశ్రయించడం ఎంత మాత్రం ఆశ్చర్యం కలిగించడు. తాను వేసుకున్న లాగు చిరగకూడని చోట చిరిగినందుకు బాధపడకుండా, ఆ విషయాన్ని వేలెత్తి చూపిన వారి పట్ల ఉక్కోషం ప్రదర్శించిన బాలుడిలా ఉంది ప్రధాని మోడీ ప్రభుత్వానికి వాలకం. ధీశ్వరీ కేంద్ర పాలిత ప్రాంత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏలుతున్నది ఆమ్ ఆద్ది పార్టీ (ఆప్) అయినా అక్కడి శాంతి భద్రతల రక్షణ వ్యవస్థ (పోలీసులు) కేంద్ర పార్టీ శాఖ ఆధీనంలోనే ఉంటుంది. ధీశ్వరీ మహా నగరంలో లాక్డౌన్ అమలును పర్యవేక్షిస్తున్న సమయంలో అక్కడి గోడలపై ఈ పోస్టర్లు కనిపించడంతో పోలీసులు ఆగ్రహం చెంది ఆరా తీయగా వాటిని అతికింప చేసింది ఒక ‘ఆప్’ నాయకుడని తేలడంతో ఈ అరెస్టులకు పాల్పడ్డారు. ఈ పోస్టర్ల వెనుక విషయాన్ని లోతుగా పరిశీలిస్తే కొవిడ్ సెకండ్ వేవ్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం వహించిన ప్రమత్తత, నిర్దక్ష్యం నిలువెత్తున దర్జనమిస్తాయి. ప్రధాని నరేంద్ర మోడీని ప్రపంచ రక్షకుడిగా చూపించడానికి వ్యక్తిస్తను విదేశాలకు పంపించిన ధోరణి కళకు కడుతుంది. గత జనవరిలో దేశంలో కొవిట్ట్, కొవాగ్నిన్ టీకాల తయారీ మొదలుపుతున్న సమయంలో ప్రవాసీ భారతీయ దినాన్ని వీడియో సద్గు ద్వారా ప్రధాని మోడీ ప్రారంభించారు. భారతీయ టీకాలతో ప్రపంచాన్ని ఆదుకునే స్థితిలో ఇండియా నేడున్నదని అప్పటి తన ప్రసంగంలో అయిన ప్రకటించారు. రెండు భారతీయ టీకాల డోసులను సరఫరా చేయడం ద్వారా మొత్తం మానవాళిని కొవిడ్ నుంచి కాపాడడానికి ఇండియా సిద్ధంగా ఉందని అభయమిచ్చారు. అప్పటికింకా దేశంలో సెకండ్ వేవ్ విజృంభించలేదు. కానీ అది దేశాన్ని కకావికలు చేయడం ఖాయమనే హెచ్చరికలు ఇంచుమించు అదే దశలో వెలువడడం ప్రారంభించాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నెలకొల్పిన శాస్త్ర విజ్ఞాన సలహాదారుల బృందమే ఈ హెచ్చరిక చేసింది. భారతీయ సార్స్ – కొవ్. -2 జెనెటిక్స్ కన్సార్టియం – ఇన్శా కాగ్ అనే ఈ బృందం దేశానికి పొంచి ఉన్న బి.1.617 వేరియంట్ ప్రమాదం గురించి కనిపెట్టినట్టు స్పష్టపడుతున్నది. వారు మార్చి 10 తేదీ లోగానే దాని గురించి కేంద్రానికి స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేశారు. అది చాలా తీవ్రంగా ఉంటుందని కూడా చెప్పారు. అయితే గత సెప్టెంబర్లో రోజుకి 93 వేలగా రికార్డ్యిన కొవిడ్ కేసులు ఈ ఏదాది ఫిబ్రవరి నాటికి పది వేలకు పడి పోడంతో భరోసా పెంచుకొని ఆ హెచ్చరికను మన పాలకులు ఖాతరు చేయలేదు. దేశంలో వ్యక్తిస్త ఉత్సత్తు మొదలు కావడం, ఇతర దేశాల్లో ఆ కృషి అప్పటి ఇంకా ఫలప్రదం కాకపోడంతో దానిని ప్రధాని మోడీ గొప్పతనం ప్రచారం కోసం వినియోగించాలనుకున్నారు. మానవాళికి ఇండియా మహా రక్షకురాలు కానున్నదనే పలుకులు ఆ నేపథ్యంలోనే ప్రధాని నోట్ వెలువడ్డాయి. వ్యక్తిస్త మైత్రి పేరిట జనవరి నుంచే విదేశాలకు టీకా డోసులను పంపించడం ప్రారంభించారు. దానితో అంతర్జాతీయ సహకారం అంటే ఏమిటో మోడీ వద్ద నేర్చుకోవాలని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హర్ష వర్ధన మార్చి మాసారంభంలోనే శ్లాఘించారు. ఇంకొక వైపు దేశంలో ఐదు రాష్ట్రాల ఎన్నికలకు తెర లేవడం, వరుస భారీ ప్రచార సభలు ఉపందుకోడం కుంభమేళా నిరాటంకంగా సాగిపోడం జరిగాయి. వాస్తవానికి ఏ ప్రజా కార్బూక్మాన్ని ప్రజాస్వామ్య విధి విధానాన్ని అపకుండానే తగిన ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకొని వ్యక్తిస్త, ఆక్రిజన్ నిల్వల పట్ల శ్రద్ధ వహించి ఉంటే ఇప్పుడీ ప్రమాదం ఇంతగా ముంచుకొచ్చేది కాదు. కేవలం ప్రధాని మోడీ ప్రతిష్టను అంతర్జాతీయ గగనాల్లో రెపరెపలాడించే లక్ష్యంతో జనవరి 20ని విదేశాలకు టీకా ఎగుమతి ప్రారంభించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం 95 విదేశీ సంప్రదాలకు 6.6 కోట్ల వ్యక్తిస్త డోసులను ఎగుమతి చేసిందని సమాచారం. ఇందులో 1.06 కోట్ల డోసులను పేడు దేశాలకు ఉచితంగా పంపించినదని గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. దేశమంతటా కొవిడ్కు లెక్కకు మించినంత మంది బల్లెపోతున్న, సెకండ్ డోసు వ్యక్తిస్తకు కూడా తీవ్రమైన కొరతత ఎదుర్కొంటున్న ఈ దశలో, ప్రేతకళ అవహించిన ధీశ్వరీ నగరంలోని ప్రజలకు వ్యక్తిస్త విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అవకతవకల మీద ఆగ్రహం వస్తే తప్పుపట్లవలసిందేమీ లేదు దాని పర్యవసానమే దేశ రాజధానిలో గోడలను అలంకరించిన పోస్టర్లు. ప్రధాని ఏమైనా చేయుచ్చ గాని ఆయనను ఎవరూ ప్రశ్నించరాదని, నోరెత్తితే అరెస్టు చేసి జైల్లో తోస్తామనే విధానం ఏ ప్రజాస్వామ్య నియమాలకు అనుకూలమో అర్థం కావడం లేదు.

జాతీయ ఆహార పోమ్ ఆవసరం

9985725591

వ్యాపి చాలా వరకు తగ్గు తుందన్నది వాస్తవం. కానీ రోజుగా కూలీనాలీ చేసుకుని బతికే అతి సా మాన్య బతుకుల సంపాద నష్టమాత్రం తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తోంది. ముఖ్యంగా వలస కార్యరు. ఏరిని ఆదుకోడానికి వరకు ఎలాంటి ప్రణాళికలు కానీ లేకపోవడం గమ గోగ్యం పాల్తె వారి పరిస్థితి గుర్తేం. గత ఏడాది అమలు మంది బతుకులను చిన్నా హరణకు ఉత్తరపదేశ్ లోని ఏళ్ల దళిత యువతి పింకి లాక్ష్మిందోన్ సందర్భంగా దన అంతా అతని వైద్య చిచ్చింది. చివరకు బతకుగడ తల్లిదండ్రులపైనే ఆధార మోంచలేని కష్టాలు ఎన్నో బతుకులకు సామాజిక ప్రభుత్వం ఎక్కుడా బాధ్యత తీ ప్రకటనలతో కాలం గడ ఆర్థిక కార్యకలాపాల నుంచి ఉందో ఆ కొత్త సాధారణ గతించారని, మానవత్వ ప్రవహిస్తోందని కవితాత్మ ప్రాణస్తూ సమర్థించు కోవడం అభిప్రాయాన్ని కేంద్ర ఆర్థిక క గత అక్షోబర్లో వెల్లడిం అణగారిన, నిరుపేద ప్రజ డం కేంద్ర ప్రభుత్వ కనీస చంచి దూరం కావడమే కాక, సుస్తూ స్థితిస్థాపకత స్వార్థిని కి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రయ లంటే మీ పాట్లు మీరు రేదు... అని ప్రభుత్వం పరో నట్టే. లాక్ష్మిందో పేదలకు హమ్మారి వంటివి. కరోనా సంక్షోభం, ఆకలితో అల బతుకులో అస్థిరత, దినదిన పేద కుటుంబాలు, వలస ర అనుభవాలు. లాక్ష్మిందో పరిశీలిస్తే నగరాలైనా, కేలా కనిపిస్తున్నాయి. వేతన వేదన పాలయ్యారు. ఏ పత్రించారు. అజీమ్ ప్రేమ్ ఆఫ్ వర్షింగ్ ఇడియు

ము అపోర భద్రత చట్టం (ఎన్విఫ్స్‌ఎస్‌ఎస్)

గ్రామీణ జనాభాలో 75 శాతం,
శాతం మందికి ప్రతీ నెలా సను
వంతున ఆహార ధాన్యాలు ఇస్తుం
ప్రక్రియలో లోపాలు, పాత జన
ఓంగా కొన్ని ముఖ్యమైన మినహా

మోదీ నాయకత్వం సంపూర్ణ వెష్టల్యం

జిలు సంక్షోభంలో ఉన్నప్పుడు పాలకుడు మార్గదర్శనం చేయాలి. ప్రజలు అయోమయంలో ఉన్నప్పుడు పాలకుడు దారి చూపాలి. ప్రజలు దుఃఖంలో ఉన్నప్పుడు పాలకుడు ఓదా ర్చాలి. ప్రజలు రేపు అనే దానిపై పై నిరాశతో ఉన్నప్పుడు పాలకుడు ఆశ చూపాలి, భరోసా నింపాలి. కానీ ప్రజలు గంపెడంత ఆశలతో గెలిపించిన ప్రజాస్వామ్య పాలకుడు ప్రజలను తానే స్వయంగా అయోమయానికి గురి చేస్తూ, తన విధానాలతో ఎనలేని దుఃఖానికి గురిచేస్తూ, రేపు అన్న దానిపై ఆశ లేకుండా చేస్తుంటే, ఆ పాలకుడు, ఆ నాయకత్వం, అచ్చంగా మన దేశ ప్రధాని నరేంద్ర మోడి నాయకత్వం లాగానే ఉంటుందేమో అని ప్రస్తుత పరిస్థితులను చూస్తే ఖచ్చితంగా అనిపిస్తుంది. ధీల్లీ పీరంపై గద్దె ఎక్కడానికి ముందు అప్పటి ప్రభుత్వానికి అనేక సుద్ధలు చెప్పి, దేశంలోని మధ్యతరగతి ప్రజల మనసులను మాటల మాయాజాలంతో ఆకట్టుకొని ప్రజామోదంతో పీరమెక్కిన నాటి నుంచి, దేశ ప్రధానిగా ప్రజలను తనదైన నిర్ణయాలతో విజయవంతంగా గందరగోళానికి గురి చేయడంలో విజయం సాధిస్తూ వస్తు న్నారు. ఈ విషయంలో తనకు సంపూర్ణ మధ్యత ప్రకటించిన రైత్ వింగ్ శ్రేణులను సైతం ఏమాత్రం నిరుత్సాహపరచడం లేదు.

తన ఆరేళ్ల పాలనలో ఘనమైన నిర్ణయాలుగా చెప్పుకునే నోట్లు బండ మొదలుకొని తాజగా రాష్ట్రాలకు జరిగిన ఎన్నికల జుగ ల్పందీ వరకు అన్నింటా విమర్శలను ఎదుర్కొంటున్న మోడి పాలనా సామర్థ్యం ప్రజలకు ప్రతిసారి పరీక్ష పెడుతూనే ఉన్నది. అయితే నలధనం, ఒకే దేశం, ఒకే పన్ను వంటి ఆకర్ష తీయ నినాదాలతో నోట్ల రద్దు, జివస్టి వంటి నిర్ణయాల్లో తనకు తన పార్టీకి అలవాటైన జాతీయవాద భావనను ప్రేరించి కాలం గడవడంలో కొంత విజయం సాధించారు. చేతలు మరిచి మాటలు చెబుతూ ప్రపంచంలోనే రెండో అతిపెద్ద జనాభా కలిగిన దేశాన్ని ముందుకు నడిపిస్తున్నాననే భావన విజయవంతంగా ప్రజల్లో చౌప్పించగలిగారు. అయితే అసత్యాలు, అర్థసత్యాలు, వక్కికరణలు చెప్పి పబ్బం గడువుకునే నాయకత్వానికి కరోనా రూపంలో ఎదురైనా సహాలు, దేశ ప్రధాని మోడి నాయకత్వ డొల్లతనాన్ని బట్ట బయలు చేసింది. కరోనాను ఎదుర్కొవడంలో పూర్తిగా విఫలమైన మోడి నాయకత్వ సమర్థతపైన ఇంటా బయటా ప్రశ్నలు, అనుమానాలు ప్రారంభం అయ్యాయి.

చాయ్ వాల నుంచి దేశ ప్రధానిగా ఎదిగిన మోడికి ప్రపంచంలోనే ప్రముఖ నాయకుడిగా మారాలన్న కీర్తి కాంక్ష దేశ ప్రజలను ప్రాణాలను ఘణంగా పెట్టింది. తన ఆప్త మిత్రులు డోనాల్డ్ ట్రంప్, నెతన్యాహూ నుంచేనా కరోనా కట్టడి పాతాలు నేర్చుకోలేదు. తాను ఎన్నికల్లో గెలుస్తానో లేదో అన్న అయోమయంలో ఉన్నప్పటికి తన దేశ ప్రజల ప్రాణాలే ముఖ్యమని వ్యక్తిగొప్ప రాకముందే దేశ జనాభాకు సరిపడ వ్యక్తిగొప్ప కొనుగోలు చేసిన వారి దూరధ్యమై ముందు మోడి కరోనా కట్టడి ప్రణాలికలు చిన్నబోయాయి. ప్రపంచ వ్యక్తిగొప్ప రాజధాని భారత్ అంటూ అందుబాటులోకి వచ్చిన 7 కోట్ల వ్యక్తిగొప్పను విదేశాలకు పంచి, కనీసం దేశ ప్రజల అవసరాలు వ్యక్తిగొప్పను కొనుగోలు చేయాలన్న కనీసముందుచూపు లేని ప్రాస్వద్యమై కలిగిన నాయకత్వం ఈయనది. ఒకవైపు వందల కోట్ల ప్రజాధనం, పాలన పరమైన వెనులుబాట్లు ఫార్మా కంపెనీలకు అందించిన మోడి, వ్యక్తిగొప్ప అనుమతుల తర్వాత వాటిని ముందుగా దేశ ప్రజలకే ఖచ్చితంగా ఇవ్వాలన్న నిబంధన పెట్టకపోవడం తనను ఎనుకున్న ప్రజల ప్రాణాలను ఘణంగా పెట్టడమే.

సాధారణంగానే బిజెపి ప్రభుత్వం కార్బోరేట్లకు అనుకూలంగా ఉండే ప్రభుత్వమనే ఒక విమర్శను నిజం చేసేలా మోడి నిర్ణ

యాలున్నాయి. ప్రజల సొమ్ముతో, ప్రభుత్వమిచ్చిన సహకారంతో తయారైన వ్యక్తిస్న ధర నిర్దయాన్ని ఫార్మా కంపెనీలు వదిలివే యడం, ప్రైవేటు కంపెనీలకు డబ్బులు దోచిపెడతారని మోడీ వ్యతి రేకులు చేసే ప్రచారాన్ని నిజం చేసేలా ఉంది. తలనొప్పి మందుల నుంచి మొదలుకొని ప్రాణాంతక క్యాన్సర్ మందుల వరకు అన్నిం టికీ కొసరికొసరి ధరను నిర్దయించే కేంద్రం, ప్రపంచ మహమ్మారి నుంచి ప్రాణాలను కాపాడే వ్యక్తిన్ ధరను నిర్దయించడంలో తయారీదారులకు వదిలివేయడంలో ఖచ్చితంగా ఏదో ఆర్థిక పరమైన కుమ్మక్కు ఉందని ప్రజలు భావిస్తున్నారు.

ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం అనేక సందర్భాల్లో ప్రైవేట్ ఆస్తులను, సంస్థలను జాతీయం చేసిన చరిత్ర ఈ దేశానికి కొత్త కాదు. కానీ ప్రతిదానిలో దేశం కోసం, ధర్మం కోసం అని చేప్పే మన ప్రధాని మాత్రం ప్రజలకు ప్రాణ వాయువుగా నిలిచే వ్యక్తిస్నను మాత్రం కంపెనీలకే వదిలివేయడం అత్యంత దుర్మార్గం. వ్యక్తిన్ ధరల నిర్దయింలో మోడీ వ్యవహారం ప్రజల ప్రాణాలకు కార్బోరేట్ ఖరీదు కట్టడం మాదిరిగా ఉన్నది. ప్రపంచం మహమ్మారిని ఎదు ర్కొంటున్న సందర్భంగా సార్వభౌమత్వం కలిగిన ఏ కేంద్ర ప్రభుత్వమైనా తన పరిధిలోని దేశ ప్రజలందరికి వ్యక్తిస్నను సమకూర్చే బాధ్యతను ఒక బాధ్యతగా తీసుకుంటే, మన ఘనమైన ప్రజా నాయకుడి నాయకత్వంలో ఉన్న కేంద్రం మాత్రం ఈ బాధ్యత నుంచి అత్యంత బాధ్యతా రహితంగా తప్పుకుంది.

రాష్ట్రాలను సైతం వ్యక్తిన్ వ్యాపారంలో కొనుగోలుదారులుగా మార్పిన ఏకైక ప్రభుత్వం ప్రపంచంలో భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రభుత్వం ఒక్కటే అంటే ఏ మాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. నాక్కుతే ఇంత, నీక్కుతే ఎంతన్న కానీ అంటూ వ్యక్తిస్నకు మూడు రకాల ధరలు నిర్దయించి, ఒకే దేశం ఒకే పన్ను అంటూ జివస్తి కోసం తాను ఎత్తుకున్న నినాదానికి నిలువెల్లా తూట్లు పొడవడమే. ఇన్నాళ్లు తన నాయకత్వానికి సామాజిక మాధ్యమాల్లో బలంగా నిలిచిన 45 ఏళ్లకు తక్కువున్న యువతకు వ్యక్తిన్ ఇవ్వడం తన బాధ్యత కాదంటూ చేతులెత్తిన మోడీ నాయకత్వం ఖచ్చితంగా వారి భవిష్యత్తుకు వెన్నుపోటు పొడవడమే అవుతుంది. ప్రజలకు అండగా ఉండాల్సిన ప్రతి సమయంలోనూ బిజెపి ప్రభుత్వం పారి పోతున్న పరిస్థితి గత సంవత్సరం కాలంగా కనిపిస్తుంది. తప్పుల మీద తప్పులు చేస్తున్న మోడీ, దేశ ప్రజలకు అత్యవసరమైన ఉచిత వ్యక్తిన్ అందించి ప్రజల పాలిట ఒక రక్కకుడిగా ఇమెజ్ సంపాదించుకునే అద్భుతమైన చారిత్రక అవకాశాన్ని జారవిడుచుకున్న తీరు, ప్రజల నాడిని పట్టడంలో పదే పదే విఫలమవుతున్న వస్తున్న మోడీలోని అంతర్ముఖ నాయకుడిని అందరికి తెలిసేలా చేసింది.

మొదటి దశ కరోనా సమయంలోనూ ప్రపంచంలోనే అతి దీఘ్య కాలం పాటు లాక్డోన్ పెట్టి చేతులు దులుపుకున్న మోడీ నాయకత్వంలో కన్నిళ్లు తెప్పించిన, ఆకలి కేకలు, వలస కూలీల నడకలు మరవక ముందే మరోసారి సెకండ్ వేవ్ ద్వారా వచ్చిన సంక్లోబం ప్రధాని నాయకత్వం, దీర్ఘ దృష్టి, ష్టోనింగ్సు ప్రశ్నించి ప్రజల ముందు దోషిగా నిలబెడుతున్నది. ప్రపంచ దేశాలన్నీ సెకండ్ వేవ్ కరోనాకి సంసిద్ధంగా ఉండేందుకు తమ కార్బాచరణ ప్రకటిస్తుంటే, కేవలం రాసున్న రాష్ట్రాల ఎన్నికల్లో లభి కోసం జనవరిలోనే కరోనాని ఓడించామంటూ స్వయంగా ప్రధాని ప్రకటించడం అత్యంత బాధాకరం. రాజకీయ లభీని పక్కన పెట్టి రెండవ దశ మహమ్మారిని ఎదుర్కొనేందుకు అవసరమైన కార్బాచరణను ప్రారంభించి ఉంటే, ఈ రోజు దేశంలో పరిస్థితి మరోలా ఉండేది. మొదటి దశ కరోనా అనుభవాల నుంచి కనీసం ఒక్క పారం కూడా మన ప్రధాని మోడీ ప్రభుత్వం నేర్చుకున్నట్లు కనిపించదు.

చికిత్సకు అవసరమైన మందుల నుంచి మొదలుకొని ఆక్రోజన్ సరఫరా వరకు అన్నింట్లోనూ సంపూర్ణ వైఫల్యం కనిపిస్తుంది. రెండు నెలల కింద ప్రపంచ దేశాలన్నింటిలో కరోనాను తుద ముట్టించి సూపర్ మాన్ నేను ఆన్నట్లు వ్యవహారించిన వ్యాక్సిన్ డిప్లమసీ నడిపిన నరేంద్ర మోడీ నేడు బంగ్లాదేశ్, భూటాన్ వంటి అతి చిన్న దేశాల నుంచి మందులను, ఆక్రోజన్ను దేహా అని దేబిరించే పరిస్థితిలో ఉన్నారు.

ముమ్మటికి ఈ పరిస్థితి భారతీయ జనతా పౌర్ణ భాషలో చెప్పాలంటే విశ్వ గురు లేదా రాజకీయ పరిభాషలో చెప్పాలంటే సూపర్ పవర్గా ఎదగాలనుకుంటున్న భారత దేశానికి ప్రపంచ రాజకీయాల్లో ఇది ఒక పెద్ద ఎదురు దెబ్బగా చెప్పవచ్చు. ఈ ప్రపంచ మహమ్మారిని ఎదుర్కొనడంలో ప్రధాని నాయకత్వంలో జరిగిన ఘోర వైఫల్యం, గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా అంతర్జాతీయంగా భారత వివిధ రంగాల్లో సగర్వ విజయాలతో సాధించు కున్న ప్రతిష్ట ఖచ్చితంగా మసకబారుతుంది. రెండు నెలల కింద ప్రపంచ నాయకుడిగా ఎదగాలని కలలు కన్న ప్రధాని మోడీని, ఈ రోజు ప్రపంచ మీడియా ఒక విఫల నాయకుడిగా తూర్పారబదు తున్న తీరు ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ.

ఒకప్పుడు భారతదేశానికి దొరికిన నూతన నాయకుడిగా, గేమ్ చెంజర్గా కవర్ పేజీలకెక్కిన మోడీ ఇమేజీ ఈ రోజు స్వశానాల ముందు గుట్టలుగా పేర్చిన శవాలు, భారీ ఆక్రోజన్ సిలిండర్లు, గంగలో కొట్టుకొస్తున్న వందల శవాల కవర్ ఫోటోల సాక్షిగా గంగలో కలిసిపోతున్నది. నాలుగేళ్ళ కింద నూతన విధానాలు తీసుకురాగల నాయకుడిగా పొగిడిన ప్రపంచ మీడియా ఈ రోజు ఎన్నికల కోసం దేశ ప్రజల ప్రాణాలను ఘణంగా పెట్టిన ప్రధాని పాలనా తీరుపై అనేక నకారాత్మక కథనాలు అంతర్జాతీయ మీడియా హెడ్లెన్స్ నిలుస్తున్న తీరు మసక బారుతున్న మోడీ నాయకత్వానికి అద్దం పడుతున్నది. ఇప్పుడు భారతదేశానికి ప్రపంచ యవనికపైన దక్కుతున్న అవాంఛనీయ గౌరవాన్ని చూసి భారత మాత స్నేతం హర్షించదన్నది జీర్ణించుకోలేని పచ్చినిజం. ఇది కచ్చితంగా దేశ చరిత్రలో నిలిచిపోయే ఒక చీకటి కాలంగా ఉండబోతుందన్నది అందరూ అంగీకరిస్తున్న నిజం.

నిన్నటికి నిన్న జరిగిన రాష్ట్రాల ఎన్నికల్లో బొక్కబోర్డ్ పడ్డ బిజెపి సాధించిన ఘలితాలు ఖచ్చితంగా అస్తమిస్తున్న సూరింది మాదిరి, మోడీ నాయకత్వానికి ఒక హెచ్చరికగా చెప్పవచ్చు. బెంగాల్ ఎన్నికల కోసం బడ్డెట్లో రూ. 35 వేల కోట్లతో దేశ ప్రజలకు వ్యాక్సిన్ అందిస్తామంటూ ప్రకటించి, ఎన్నికలు ముగియగానే మాటమార్చిన తీరును దేశ ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. కేవలం ఎన్నికల్లో గెలుపు కోసం ప్రజల ప్రాణాలను ఘణంగా పెట్టారన్న కోర్టుల మాటల సాక్షిగా కోవిడ్ నియంత్రణను ప్రాధాన్యత అంశంగా పరిగణించని మన ప్రధాని నుంచి అర్థవంతమైన ఆచరణ ఆశించడం అత్యాశ అవుతుందేమో అనిపిస్తుంది. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు పాలకుడు మౌనం వహించి ప్రజల ప్రాణాలను గాలికి వదులుతుంటే ఖచ్చితంగా ఆ ప్రజలు అంతమమపుతున్న తమ జీవితాల సాక్షిగా ప్రజాగ్రహణి వెళ్ళగక్కడం భాయం. ఇప్పటికే పలు రాష్ట్రాల్లో ప్రజల వ్యతిరేకతతో ఎదురవుతున్న ఓటములను పరిగణనలోకి తీసుకొని, తన నాయకత్వం, పాలనా నిర్దయాల పట్ల ఎదురవుతున్న అసంతృప్తిని, వ్యతిరేకతను అర్థం చేసుకొని ప్రజలకు అందగా నిలిస్తే తప్ప ఈ దేశ చరిత్ర ప్రస్తుత ప్రధానిని క్షమించదు.

Digitized by srujanika@gmail.com

చరిత్ర సాక్షంతు ముఖజియంలు

ఆప్టటి తీపి గుర్తులను తరతరాలుగా భద్రపరిచి, భవిష్యత్త తరాలకు అందించడానికి తోడ్పడే కేంద్రాలు నేటి వస్తు ప్రదర్శన శాలలు. నేటి శాస్త్ర సాంకేతిక, విద్యా వైద్య రంగంలో అభివృద్ధి చెందుచున్న మన సమాజంలో, మ్యాజియంల పాత్ర గురించి అవగాహన పెంచడానికి ప్రతి సంవత్సరం మే 18న అంతర్జాతీయ మ్యాజియం దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటారు. దీనిని ఇంటర్నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మ్యాజియమ్ (ICOM) 1977 నుండి ప్రారంభించింది.

దరచ మరచవ్తాయ. అద చపత్రిక సిబురథరచన
ఆధారాలు, అప్పటికి ఇప్పటికి జరిగిన మార్పులను
వివరిస్తూ చూబెడితే కలకాలం గుర్తుంచుకుంటాడు
అప్పటి చారిత్రిక ఆధారాలు
తవ్వకాల్లో బయట పడిన
పుడు, పురావస్తు శాఖవారు
తీకాల్లి కలికా—

తిసుక్కల్ల, చరిత్రకారుల ద్వారా పరిశోధింప చేసి భద్ర పరుస్తారు. ఆ భద్రపరిచే భవ నమును మృయజియంగా పిలుస్తారు. నేడు జిల్లా కేంద్రాలు మొదలుకొని, దర్శ నియా ప్రాంతాలతో పాటు దేశ వ్యాప్తంగా చాలా ఉన్నాయి. కానీ నేటి ఆధునిక యుగంలో మృయజియంలకు సరియైన ఆదరణ లభించడం లేదు. మృయజియాల్లో గత కాలం వస్తువులు చూస్తే కళ ముందు చరిత్ర కదులుతుంది.

చెక్కుచెదరని కళాభండాలు, టిప్పుసుల్తాన్ కత్తి, శివాజీ ఖడ్గం, బ్రహ్మానాయుడి ఆయుధం, తొలి తరం మనిషిలు వాడిన పని ముట్టు, అప్పటి నాటములు, అందగత్తేల ఆభరణాలు ఇలా శిథిలాల్లో నిక్షిప్తమైన వేల సంవత్సరాల చరిత్రను కళ ముందు ఆవిష్కరించే సాక్ష్యాలను ఒక చోట కాపాడే కేంద్రాలే వస్తు ప్రదర్శనశాలలు ఒక్కే వస్తువు వెనుక ఒక్కే చరిత్ర దాగివుంది. ఆ చరిత్రకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం ఈ ముక్క. ఏ ముక్కను కదిలించినా ముందు తరాలకు చెందిన అద్భుత విషయాన్ని చెబుతుంది. మూర్ఖజియంలో వస్తువులను చూస్తుంటే నాటి మనుషుల జీవన విధానం, ఆచార వ్యవహారాలు, సంస్కృతి సంప్రదాయాలు మన కళ్ళ ముందు కదులుతాయి. చరిత్రకు సంబంధించిన ఏ వస్తువు కూడా పోకుండా జాగ్రత్తగా భద్రపరిచేందుకు మూర్ఖజియాలను ఏరాటు చేశారు.

ప్రజల విజ్ఞాన, వినోద, సాంస్కృతిక అవసరాల కోసం వారి జీవితాలకు, పరిసరాలకు చెందిన వస్తువులు గాని, విషయాలను గాని సంపొదించి, జాగ్రత్త పరచి, పరిశోధన చేసి, సందర్భకులకు వాటిని దర్శించే అవకాశాన్ని కలుగచేసి, ప్రపంచ చరిత్రను

లో మూర్ఖియాలు ఉన్నాయి. మన దేశంలో ఉన్న వాటిలో అతిపెద్ద మూర్ఖియంగా తెలంగాణలో ఉన్న సాలార్ జంగ్ మూర్ఖియంకు పేరుంది. ప్రజాదరణ పరంగా చూస్తే రాజస్తాన్‌లోని హవా మహాల్ మూర్ఖియం దేశంలో మొదటిది. వస్తు ప్రదర్శన పరంగా చూస్తే ధిల్లీలోని జాతీయ మూర్ఖియం అతి పెద్ద దిగా చెప్పవచ్చు. మన దేశంలో ఉన్న మూర్ఖియంలో కలకత్తాలో ఉన్న మూర్ఖియం అతి పురాతనమైనదిగా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది.

ముందు కడలాడేలా చేస్తాయి.
 ధిల్లీలో ఉన్న జాతీయ మూర్ఖజియం దేశంలో అతి పెద్ద మూర్ఖజియం. 2 లక్షలకు పైగా ప్రదర్శన వస్తువులతో ఉండి, అయిదు వేల సంవత్సరాల క్రితం వస్తు వులు కూడా ప్రదర్శనలో ఉన్నాయి. కోల్కతాలో ఉన్న మూర్ఖజియంలో ఆరు విభాగాలు ఉన్నాయి. ఈ ఆరిం టిని చూడడానికి మూడు రోజులు పదుతుందంటే ఎంతటి చరిత్రను తెలియచేస్తుందో మనం అర్థం చేసు కోవచ్చు. కొన్ని మూర్ఖజియాలు కొండలపైన, నగరాల మధ్య, ఇంకొన్ని సముద్ర తీరాలలో, మరికొన్ని సదుల మధ్యలో ఇలా ప్రతి ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేశారు. మన దేశంలో ప్రజాదరణ గల మూర్ఖజియాలు చాలా ఉన్నాయి.

తీయ మూడిచియం లు చూసేలా, చరిత్రను తెలుసుకొనేల చేస్తారని ఆ విధంగా ప్రోత్సహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

